

Fakta

18. marts 2016

Flere flygtninge i arbejde – integration med fokus på job og kompetencer

Flere flygtninge skal i job. Det er regeringens klare ambition. Alt for få flygtninge og familier til flygtninge er i dag i beskæftigelse, og regeringen og KL er enige om, at denne udvikling skal vendes – af hensyn til sammenhængskraften i det danske samfund og samfundsøkonomien.

Aftalen med KL indeholder derfor en række tiltag, der skal styrke beskæftigelsesindsatsen og bringe flygtninges eksisterende kompetencer i spil bedre og tidligere

Initiativerne fordeler sig på fire hovedkategorier:

- Tidlig indsats
- Styrket beskæftigelsesindsats
- Øget brug af medbragte kompetencer
- Erhvervsrettet danskuddannelse

Følgende initiativer skal sikre en **tidlig indsats**:

Boks 3

Regeringen og KL er enige om følgende tiltag, der sikrer en tidlig indsats:

- **Tidlig afdækning og styrket informationsudveksling:** Der skal i asylfasen ske en bedre og mere ensartet screening af flygtninges formelle og uformelle kompetencer. Overgivelsen af information fra asylfasen til kommunen skal samtidig forbedres. Der udarbejdes et nyt fælles skema, der dels kan fungere som standard for overgivelse af information fra indkvarteringsoperatør til kommune, dels kan styrke Udlændingestyrelsens sagsbehandling i forbindelse med visitering af flygtninge til en kommune. Samtidig skal der ske en screening af formelle og uformelle kompetencer i asylfasen. På baggrund heraf skal flygtninge inden de overgår til kommunerne have tilbudt en egentlig vurdering af formelle kompetencer.
- **Styrket information i overgangsfasen:** Med udgangspunkt i best practice i kommuner og asylcentre udarbejdes en fælles basis standardpakke for information, som skal tilbydes alle nye flygtninge i overgangsfasen. Den kan omhandle en forventningsafstemning i forhold til en ny tilværelse i en kommune, praksisnære ting, danske normer og værdier og privat økonomi mv.
- **Bedre visitering:** Det faktuelle grundlag for visiteringen styrkes ved udvikling af et digitalt system, hvor kommunerne kan indberette ønsker til nye flygtninge og angive relevante oplysninger om arbejdsmarkedsforhold m.v., som Udlændingestyrelsen kan anvende i visiteringsafgørelsen.
- **Styrket beskæftigelsesfokus i visiteringen:** I visiteringsbeslutningen skal muligheden for at komme i beskæftigelse i modtagerkommunen være et helt centralt hensyn.
- **Særregel i fordeling ved jobtilbud:** Der indføres en særlig regel om, at personer, der har et reelt jobtilbud som udgangspunkt fordeles til den kommune, hvor den kommende arbejdsplads er beliggende, uanset om der er tale om en kommune med 0-kvotet eller en allerede opfyldt kvote.

Yderligere oplysninger

Presseansvarlig
Niels Nørgaard
M 2526 2759
E nieno@fm.dk

- **Styrket samarbejde mellem asylcenter og kommune:** I forbindelse med visiteringen vil geografisk nærhed mellem asylcenter og kommune blive et selvstændigt kriterium, da det kan styrke samarbejdet mellem det enkelte asylcenter og kommunen ved overgangen.
- **Adgang til at flytte efter arbejde:** Det præciseres i integrationsloven, at kommunen skal overtage integrationsansvaret, hvis en udlænding omfattet af integrationsprogrammet eller dennes ægtefælle har fået ordinær ansættelse i tilflytningskommunen, og flytningen er nødvendig for at kunne varetage arbejdet.
- **Aktivering i asylfasen:** Der indføres krav om, at asylansøgere i højere grad end i dag gør sig nyttige i asylcentrene eller i umiddelbar tilknytning hertil allerede fra tidspunktet umiddelbart efter deres ankomst til Danmark. Det kan fx indebære, at asylansøgerne hjælper med rengøring, lettere vedligeholdelsesopgaver, eller at de deltager i aktiviteter i de institutioner, hvor deres børn går. Herved forberedes asylansøgerne på de krav, de møder i kommunerne, hvis de får opholdstilladelse og bliver en del af det danske samfund.

Følgende initiativer skal sikre en **styrket beskæftigelsesindsats**:

Boks 4

Regeringen og KL er enige en række tiltag, der styrker beskæftigelsesindsatsen:

- **Integrationstilskud til kommunerne:** Der gives en kontant belønning til de kommuner, der får flygtninge i arbejde. Den enkelte kommune modtager en belønning på 25.000 kr. for hver ekstra flygtning, der kommer i udstøttet beskæftigelse i 2016 og 2017, som udbetales til kommunerne i henholdsvis 2017 og 2018. Den kommunale serviceramme løftes i de pågældende år svarende til det samlede udmøntede tilskud. Kommunerne kan således anvende midlerne til kommunale serviceudgifter.
- **Nytilkomne skal mødes som jobparate:** Alle nytilkomne flygtninge og familiesammenførte mødes som jobparate. Kun i de tilfælde, hvor udlændingen helt åbenbart ikke er klar til en jobrettet indsats, skal den pågældende visiteres aktivt separat. Det betyder, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge vil blive visiteret som jobparate, når de anmoder om integrationsydelse, og som udgangspunkt vil være jobparate i en 3 måneders visitationsperiode. Samtidig får kommunerne mulighed for midlertidigt at fritage flygtninge og familiesammenførte fra kravene om løbende at tjekke jobopslag på Jobnet samt løbende opdatere deres CV på Jobnet. Kommunen kan fortsat give nyankomne unge under 25 år et uddannelsespålæg.
- **Tidlig virksomhedsrettet indsats:** Kommunerne skal sigte efter at igangsætte den virksomhedsrettede indsats inden 2 uger, og de er forpligtet til at give en virksomhedsrettet indsats senest efter 1 måned. Kommunerne skal i løbet af det første år tilbyde en kontinuerlig virksomhedsrettet indsats således, at der højst kan være 6 ugers pause mellem tilbuddene. Formålet er, at nytilkomne tidligst muligt introduceres til en konkret arbejdsplads og, at der stilles krav om at den nytilkomne i videst muligt omfang opkvalificerer sig og arbejder for ydelsen. Der afsættes i den forbindelse 25 mio. kr. i 2016 og 50 mio. kr. i 2017 til at styrke kommunernes virksomhedsrettede indsats.
- **Et mere intensivt integrationsprogram:** Integrationsprogrammet intensiveres med henblik på at sikre den korteste vej til beskæftigelse. Det vil sige, at integrationsprogrammet afkortes til 1 år med mulighed for forlængelse. Der ydes dog fortsat grundtilskud til kommunerne i tre år. Det første år af integrationsprogrammet skal have et entydigt jobfokus og virksomhedsrettet indsats. Det 1-årige intensive integrationsprogram kan forlænges med yderligere op til 4 år, og det samlede program kan derfor have en varighed på op til 5 år.
- **Forforløb for aktivitetsparate:** De aktivitetsparate, som ikke med det samme er i stand til at modtage et tilbud om virksomhedspraktik eller en ansættelse med løntilskud, skal ligeledes tilbydes en virksomhedsrettet indsats. Det første virksomhedsrettede tilbud for denne gruppe gives som et særligt tilrettelagt forløb, hvor en del af aktiviteten som udgangspunkt skal foregå på en virksomhed ("forforløb"). De særligt tilrettelagte virksomhedsforløb skal tilnyttes konkrete virksomheder.
- **Afskaffelse af 37-timers-kravet:** Aktiveringskravet på 37 timer erstattes med et krav om, at den virksomhedsrettede indsats skal fylde mest muligt og mindst 15 timer ugentligt for de jobparate, således at den samlede indsats for jobparate som udgangspunkt fortsat modsvarer en almindelig arbejdsuge. 15 timers-kravet sikrer et stærkt virksomhedsrettet fokus og giver samtidig mulighed for at kombinere det virksomhedsrettede tilbud med danskuddannelse og evt. med målrettede opkvalificeringsforløb.

- **En mere fleksibel redskabsvifte:** Redskabsviften i pauserne mellem de virksomhedsrettede tilbud i det første år af integrationsprogrammet skal være fleksibel, så tiden udnyttes bedste muligt. Herefter anvendes de samme aktiveringsredskaber som for kontanthjælpsmodtagere.
- **Bedre virksomhedsservice:** Som led i den tværkommunale virksomhedsservice skal jobcentre i kommunerne sikre, at virksomheder, der ønsker at rekruttere enten til ordinær eller støttet beskæftigelse, har mulighed for at modtage en koordineret service på tværs af kommunegrænserne.
- **Indikatorer for resultater:** Der opstilles indikatorer, der følger op på kommunernes resultater i integrationsprogrammet med at få flygtninge og familiesammenførte i beskæftigelse samt anvendelsen af virksomhedsrettede tilbud.

Følgende tiltag skal **øge brugen af nytilkomnes medbragte kompetencer:**

Boks 5

Regeringen og KL er enige om følgende tiltag, der øger brugen af nytilkomnes medbragte kompetencer:

- **Øget brug af eksisterende muligheder for formel kompetencevurdering:** Kommunerne skal informere flygtninge og familiesammenførte om muligheden for at få foretaget en vurdering af formelle uddannelseskvalifikationer. Kommunernes informationsforpligtelse vil omfatte personer, som angiver at have en formel kompetencegivende uddannelse fra hjemlandet, og som ikke tidligere har fået vurderet deres uddannelse i overgangsfasen.

Den formelle kompetencevurdering skal allerede påbegyndes i overgangsfasen fra asylfasen til kommunen, hvor det vurderes relevant. Der udarbejdes vejledningsmateriale til kommunerne og asylcentre og oprettes en fast track ordning (hotline) i regi af Styrelsen for Videregående Uddannelser, rettet mod asylcentermedarbejdere, kommunale sagsbehandlere m.fl., som kan supplere de individuelle vurderinger, så sagsbehandleren kan få en hurtig og indledende vurdering af de formelle kvalifikationer.

- **Kompetenceafklaring til beskæftigelse:** Der udvikles et nyt værktøj til kompetenceafklaring med jobperspektiv målrettet ufaglærte og faglærte jobs, som kan anvendes i de enkelte jobcentre. Formålet er at tydeliggøre de kompetencer, den enkelte kommer med inden for brancher med lokale jobmuligheder.
- **AMU-branchepakker målrettet beskæftigelse:** Kommunernes brug af branchepakker i AMU-regi styrkes gennem udvikling og information. Regeringen vil tage initiativ til at understøtte brugen af branchepakker, herunder certifikatuddannelser, ved gennemførelse af en informationsindsats over for kommunerne om mulighederne ved brug af branchepakker samt ved udvikling af nye branchepakker i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Branchepakkerne kan suppleres med danskundervisning.
- **Styrket samarbejde mellem sprogcentre og AMU:** Regeringen vil søge Folketingets opbakning til, at der åbnes for, at godkendte Sprogcentre igen kan forestå undervisningen i generelle og tværgående AMU-uddannelser i samarbejde med en AMU-udbyder. Det styrkede samarbejde vil have en positiv effekt for deltagerens læring, da det giver bedre muligheder for, at den erhvervsrettede undervisning kombineres med undervisning i dansk.
- **Øget information om kompetencevurderingsredskaber mv.:** Relevant information til flygtninge videreføres via forskellige hjemmesider. Der udvælges én af hjemmesiderne, som skal udbygges med information om uddannelses- og opkvalificeringsmuligheder og kompetenceafklarings- og vurderingsmuligheder.

Bedre veje til en ungdomsuddannelse for unge flygtninge: Regeringens nedsatte *Ekspertudvalg om bedre veje til en ungdomsuddannelse* vil komme med anbefalinger til, hvordan de forberedende uddannelsesstilbud (tilbud mellem folkeskole og ungdomsuddannelse) kan fokuseres og målrettes, så de i højere grad matcher bl.a. flygtninge og indvandrere med ringe danskundskaber.

Følgende tiltag skal styrke **den erhvervsrettede dansk-uddannelse:**

Boks 6

Regeringen og KL er enige om en række tiltag, der styrker den erhvervsrettede danskuddannelse:

- **Turbodansk i overgangsfasen:** Der skal være et styrket fokus på intensiv danskundervisning i overgangsfasen. Der udarbejdes en fælles basis standardpakke for danskundervisning, som skal tilbydes alle nye flygtninge i overgangsfasen. Derudover standardiseres timetallet i alle asylcentre, således at den enkelte i gennemsnit modtager undervisning 25 timer ugentligt. Målet er at fremme en hurtig integration ved at tilbyde intensiv dansk inden overgangen til en kommune.
- **Beskæftigelsesrettet danskuddannelse:** Danskundervisningen skal give sprogkunderskaber, som er anvendelige på arbejdsmarkedet, hvilket fx kan ske ved anvendelse af sprogpraktik og ved at integrere virksomhedsbesøg, oplæg fra aktører på beskæftigelsesområdet mv. i undervisningen.
- **Målrettet finansiering af danskundervisning:** Finansieringen af danskuddannelse til voksne udlændinge skal i højere grad tilskynde, både at sprogcentre sikrer, at kursisterne gennemfører undervisningen og består en afsluttende danskprøve, og at undervisningen bliver rettet mod arbejdsmarkedet. Modultakstfinansieringen omlægges, således at den sluttakst, sprogcentre får udbetalt, når en kursist har bestået en modultest eller en prøve, forøges sammenlignet med i dag. Samtidig gives der mulighed for, at taksterne kan differentieres med henblik på at sikre sprogcentrenes incitamenter til at understøtte et samlet virksomhedsrettet forløb for den enkelte kursist. Der vil eksempelvis kunne fastsættes særskilte takster for udlændinge, der er i virksomhedsrettede tilbud eller i beskæftigelse.
- **Forenkling af henvisningsreglerne:** Reglerne for henvisning til arbejdsmarkedsrettet danskundervisning for arbejdstagere og studerende forenkles, således at kommunalbestyrelsen ikke skal foretage en henvisning af kursisten til hver af de fem 50-timers undervisningsforløb.
- **Analyse af danskuddannelse:** Der iværksættes en analyse af danskuddannelserne. Den skal bl.a. afdække, hvilke barrierer, der er i praksis for, at flygtninge kan deltage i virksomhedsrettede tilbud. Den skal endvidere fokusere på yderligere muligheder for at fremme virksomhedsorganiseret danskundervisning og en fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen – uanset om den foregår på virksomheden eller sprogcentret – i forhold til virksomhedsrettede tilbud og ordinær beskæftigelse. Analysen færdiggøres inden 1. juli 2016.
- **Kortlægning af god praksis:** Parallelt med ovenstående analyse nedsættes der en arbejdsgruppe, der skal udarbejde et inspirationskatalog med eksempler på god praksis for virksomhedsforlagt danskundervisning og fleksibel tilrettelæggelse af danskundervisningen, så den – uanset om den foregår på virksomheden eller sprogcenteret – tilpasses den virksomhedsrettede indsats og ordinær beskæftigelse. Der skal samtidig kortlægges god praksis for samarbejde mellem jobcentre og sprogcentre. Inspirationskataloget skal kunne anvendes af kommunerne i forbindelse med tilrettelæggelsen af driften, tilsyn og eventuelle kommende udbud. Kortlægningen færdiggøres inden 1. juli 2016.
- **Virksomhedsorganiseret danskundervisning:** Der etableres bedre muligheder for, at danskundervisningen kan foregå på virksomhederne. Det kan ske ved, at en virksomhed indgår aftale med en udbyder af danskundervisning om at organisere undervisningen på arbejdspladsen. Der skal samtidig være mulighed for, at større virksomheder selv kan organisere og etablere danskundervisningen på virksomheden med udgangspunkt i, at pengene til danskundervisning følger den enkelte udlænding. Regeringen vil på baggrund af ovenstående analyser, og efter drøftelse med KL, fremlægge forslag til en model herfor med henblik på fremsættelse af lovforslag i efteråret 2016.